

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego
w Poznaniu
Katedra i Klinika Hematologii i Transplantacji Szpiku
KIEROWNIK KATEDRY i KLINIKI: prof. dr hab. Lidia Gil
60-569 Poznań, ul. Szamarzewskiego 84 ; tel. +48 61 854 93 83/ fax +48 61 854 93 56
e-mail: lidia.gil@usk.poznan.pl; sekretariat: e-mail: jadwiga.dworek@usk.poznan.pl

Poznań, dnia 30.04.2025 r

RECENZJA

Rozprawy doktorskiej lekarza Tomasza Brzeskiego

Analiza czynników ryzyka, przebiegu klinicznego i następstw zespołu tylnej odwracalnej encefalopatii (PRES) u dzieci leczonych z powodu choroby nowotworowej lub po przeszczepieniu komórek krwiotwórczych

Zgodnie z uchwałą Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie o powołaniu mnie na recenzenta wyżej wymienionej rozprawy, mam zaszczyt przedstawić poniższą opinię.

Ostatnia dekada to znacząca poprawa wyników leczenia przeciwnowotworowego tak u dzieci, jak i dorosłych. Pomimo stosowania coraz bardziej spersonalizowanych i ukierunkowanych terapii leczenie przeciwnowotworowe wiąże się z ryzykiem wystąpienia powikłań, które wpływają na ich skuteczność. Do takich powikłań należy zespół tylnej odwracalnej encefalopatii, którego rozpoznanie i leczenie wymaga wielodyscyplinarnego podejścia. Temat badań podjęty przez doktoranta jest więc nie tylko ciekawy, ale także ważny z naukowego i praktycznego punktu widzenia.

Przedstawiona mi do recenzji praca doktorska lekarza Tomasza Brzeskiego obejmuje 151 stron. Rozprawa zawiera, zgodnie z przyjętymi standardami, wstęp, cele pracy, metodologię, wyniki, dyskusję, wnioski, streszczenie w języku polskim i angielskim oraz piśmiennictwo zebrane w 9 rozdziałów oraz spis tabel i rycin.

Wstęp praktycznie w całości jest poświęcony PRES. Autor przedstawia dotychczasową wiedzę na temat tego powikłania, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, co stanowi bardzo dobre wprowadzenie do analizy wyników przedstawionych w pracy. Opisuje objawy kliniczne, odchylenia w badaniach laboratoryjnych i obrazowych i sposoby leczenia. Z perspektywy recenzenta najciekawsza jest część poświęcona etiopatogenezie.

Celem ogólnym pracy była analiza przypadków zespołu tylnej odwracalnej encefalopatii u pacjentów pediatrycznych leczonych przeciwnowotworowo lub po przeszczepieniu komórek krwiotwórczych. Cele szczegółowe obejmowały:

1. Analizę objawów prodromalnych i odchył laboratoryjnych poprzedzających PRES
2. Analizę przebiegu klinicznego i leczenia PRES
3. Porównanie grupy badanej i kontrolnej oraz wybranych podgrup grupy badanej
4. Określenie wpływu PRES na DFS, OS oraz hospitalizację w OIT

Rozdział „Metodologia” wyróżnia się w pracy. Doktorant objął analizą 120 pacjentów z PRES ze wszystkich ośrodków hematologii i onkologii dziecięcej w Polsce. Grupę kontrolną stanowiło 318 dzieci z chorobą nowotworową. Autor dokładnie przedstawia etapy badania, kryteria włączenia do grupy badanej oraz grupy kontrolnej. Przedstawia szczegółową charakterystykę zbieranych danych i metody ich analizy. W opinii recenzenta pojęcie „punkcja lędźwiowa” powinno być rozwinięte z podaniem informacji, czy miało tylko charakter diagnostyczny, czy wiązało się z dokanałowym podaniem leków i jeśli tak to jakich.

Doktorant uzyskał bardzo ważne z punktu widzenia praktycznego wyniki, zilustrowane 20 tabelami i 20 rycinami. Przeprowadzona analiza oparta o największą jak dotąd grupę pacjentów potwierdziła, że PRES stanowi istotne, zagrażające życiu powikłanie terapii przeciwnowotworowej u dzieci. Jest to powikłanie wczesne, często poprzedzone drgawkami i

nadciśnieniem tętniczym, może wymagać leczenia na OIT. Wystąpienie PRES jest czynnikiem znamienne pogarszającym przeżycie całkowite i przeżycie wolne od wznowy.

Analizę statystyczną przeprowadzono z zastosowaniem adekwatnych metod statystycznych. Autor ze swobodą posługuje się różnymi metodami statystycznymi.

W rozdziale „Dyskusja” doktorant sprawnie i szeroko omawia wyniki własnej analizy, odnosząc się także do opracowań innych autorów. Dyskusja jest dobrze napisana, doktorant odnosi się do wszystkich wątków powiązanych z wykonanymi badaniami, szczegółowo je opisując. W opinii recenzenta najciekawsza w tej części jest propozycja kryteriów diagnostycznych PRES oraz indeksu predykcyjnego dla tego schorzenia, a także określenie kierunków dalszych badań.

Wnioski są poprawne, stanowią wyczerpującą odpowiedź na postawione cele i zadania badawcze.

Piśmiennictwo obejmuje 127 pozycji; dominuje piśmiennictwo zagraniczne, jest ono odpowiednio dobrane i wykorzystane w pracy. Stanowi dobry przegląd aktualnej literatury dotyczącej przeprowadzanych badań i dowodzi dobrej znajomości badanego zagadnienia.

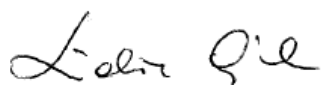
Rozprawa napisana jest poprawnym językiem, z dbałością o stronę graficzną. Autor zachowuje właściwe proporcje pomiędzy poszczególnymi częściami rozprawy.

Doktorant wykazał się umiejętnością formułowania i rozwiązania aktualnego problemu badawczego, uzyskał interesujące i ważne wyniki oraz przedstawił dobrą znajomość problematyki prowadzonych badań. Doktorant osiągnął zamierzone cele, dając dowód umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Podsumowując, rozprawa jest oryginalnym dorobkiem autora; spełnia warunki określone Ustawą z dnia 20 lipca 2018r Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.202, poz. 742).

Wnoszę do Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie o dopuszczenie lekarza Tomasza Brzeskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Jednocześnie, ze względu na bardzo dużą wartość praktyczną podjętego tematu, a także sposób jego realizacji, wnioskuję o wyróżnienie rozprawy

Prof. dr hab. n. med. Lidia Gil

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lidia Gil', written in a cursive style.